

- Uvod • Simptomi i dijagnoza • Liječenje

Uvod

Zarazni proljev znači često pražnjenje neformirane i rijetke stolice, što je posljedica infekcije.

Infekcija bakterijama ili virusima daleko je najčešći uzrok akutnog proljeva u novorođenčadi i dojenčadi, premda proljev može izazvati čitav niz drugih uzroka. Dijete se može zaraziti gutajući mikroorganizme dok prolazi kroz zagađeni porođajni kanal ili ako ga se dotiče zagađenim rukama.

Znatno rjeđi izvor zaraze su zagađeni kućni predmeti, zagađena hrana ili bočice. Ponekad izvor infekcije može biti mikroorganizam udahnut iz zraka, osobito u sezoni virusnih infekcija. Prenatrpani bolnički odjeli često su mjesta gdje bukne zarazni proljev. Proljevi su puno češći u sredinama sa lošim higijenskim uslovima, osobito u siromašnim obiteljima koje žive u skućenom prostoru. Zarazni proljevi također su gotovo uobičajeni u vrtićima.

Simptomi i dijagnoza

Infekcija može uzrokovati iznenadni proljev, povraćanje, krvave stolice, temperaturu, slab apetit

ili tromost. Proljev je vrlo često udružen sa dehidracijom. Blaga dehidracija uzrokuje samo suhoću usta. Umjeren dehidracija dovodi do slabljenja napetosti kože. Oči i fontanele (mekane tačke između još nesraslih kostiju glave) mogu biti upale (uvučene). Teška dehidracija koja može nastati naglo, po život je opasno stanje u kojem dolazi do znatnog pada krvnoga pritiska (šok).

Proljev može dovesti do gubitka tekućine i elektrolita kao što su natrij i kalij, što u dojenčeta može izazvati pospanost i pretjeranu osjetljivost ili, rjeđe, promjene srčanog ritma ili krvarenje u mozak.

U krvi se mjeri nivo elektrolita i broj bijelih krvnih stanica koji je visok kod bakterijske infekcije. Mikroskopskim pregledom stolice doktor traži uzročnika infekcije kao i u kulturi uzete stolice.

Liječenje

Nadoknada tekućine i elektrolita izgubljenih proljevom i povraćanjem prva je i najvažnija mjera u liječenju novorođenčeta ili malog dojenčeta.

Ako je dojenče ozbiljno bolesno, otopine se primjenjuju putem vene u bolnici. Inače dojenče može piti neki od preparata sa prikladnim sadržajem elektrolita koji su dostupni na tržištu.

Širenje infekcije može se spriječiti vrlo pažljivim pranjem ruku svih osoba koje njeguju dojenče sa proljevom.

Dojenje se nastavlja kako bi se izbjeglo pothranjivanje i održalo izlučivanje mlijeka u majke. U dojenčeta koje nije na prsima daje se umjetna hrana koja ne sadrži laktozu, čim se nadoknadi potrebna tekućina. Prijašnja hrana može se uvoditi postepeno nakon nekoliko dana, ali ako se proljev ponovo javi, hrana bez laktoze može se davati i kroz nekoliko sedmica.

Premda bakterije mogu prouzročiti zarazni proljev, antibiotici obično nisu potrebni jer infekcija prođe bez liječenja. Međutim, kod nekih infekcija antibiotik se daje sa namjerom da se spriječi širenje infekcije izvan crijeva. Davanje lijekova koji zaustavljaju proljev može dojenče neposredno ugroziti jer takvi lijekovi sprečavaju pražnjenje crijeva i tako se bakterije zadržavaju u organizmu.